

Lovgivningsmagten, og Finansministeren, der optager Laanet, løber samme Risiko. Altsaa, stadig under Forudsætning af, at det er rigtigt, at der kræves Lovhjemmel, saa vil den Omstændighed, at Lovgivningsmagten nægter de fornødne Midler til at dække Laanet, muligvis kunne komme til at medføre, at enten Kreditor mister sine Penge, eller ogsaa at Finansministeren maa betale dem.

Oct. Hansen: Jeg er fuldstændig enig med den højtærede Finansminister i, at det er jo den faktiske Konsekvens, at naar en Finansminister overtrækker Kontoen og optager saadanne midlertidige Laan, løber han den Risiko, at saa kan Rigsdagen gøre Ansvar gældende mod ham. Det er der jo ingen Tvivl om, men naar den ærede Minister saa fortsætter og siger, at naar Rigsdagen ikke finder Anledning til at gøre Ansvar gældende, og der bevilges de fornødne Midler, f. Eks. ved Statslaan, som det, der her er Spørgsmaal om, er den Ting glemt, saa taler man ikke mere derom — da vil jeg dertil sige, at naar der staar i Grundloven, at intet Statslaan maa optages uden ifølge Lov, og naar det at optage 5 eller 2 Millioner i Nationalbanken er at optage Statslaan, saa er det et Brud paa Grundloven, saafremt der ikke skaffes Lovhjemmel; det vil altsaa sige, at for saa vidt Rigsdagen ikke er samlet og en Lov ikke kan vedtages derom, maa der skaffes en foreløbig Lov. Jeg synes, der er noget farligt i at tillade eller mene, at et Ministerium kan handle imod Loven i et saadant Tilfælde, selv om vedkommende Minister kan være sikker paa bagefter at blive støttet hos Rigsdagen. Jeg vil særlig anbefale det ny Ministerium, hvis Politik i saa høj Grad vil føre til at handle i fuld Konsekvens med Loven, navnlig ogsaa med de finansielle Bestemmelser, der indeholdes i Grundloven, at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse.

Finansministeren (Hage): Maa jeg kun sige det, at Optagelsen af de midlertidige Laan havde taget sin Begyndelse, inden jeg tiltraadte. For saa vidt er jeg altsaa uskyldig, i alt Fald i Begyndelsen; men Ansvaret falder paa mig for at have

fortsat. Jeg maa dog over for det ærede Medlem bemærke, at jeg ikke kan se, at der i Princippet er nogen Væsenforskel paa det, der sker, naar et saadant midlertidigt Laan optages, og naar der afholdes en Udgift, for hvilken der ikke foreligger Lovhjemmel paa Finansloven. I begge Tilfælde er Forudsætningen selvfølgelig Lovgivningsmagts senere Godkendelse. Naar denne Godkendelse kommer, er Sagen dermed ude af Verden. Men i det Tilfælde, at Lovgivningsmagten nægter sin Godkendelse, da kan der, som jeg nævnte før, muligvis komme til at indtræde en af to Ting: enten at Kreditor taber sine Penge, eller at Finansministeren maa tage Konsekvensen, at betale — hvis han kan.

Oct. Hansen: Da Spørgsmaalet har en vis Interesse, maa jeg have Lov til at gøre den Bemærkning, at naar en Minister afholder en Udgift, ligegyldigt hvilken, uden Hjemmel i Finansloven, naar han f. Eks. køber et Aktiv for Staten osv., saa handler han ikke mod Grundloven, men naar der er en Grundlovsparagraf, der siger, at Statslaan ikke maa optages uden udtrykkelig Lovhjemmel, saa bliver det jo en Handling mod Grundloven, naar det dog sker. At man uden Bevilling anvender Penge til et vist Øjemed, er derimod ikke imod Grundlovens Bestemmelser.

Maa jeg ikke, medens jeg har Ordet, gøre en Bemærkning til det ærede Medlem, som sidder foran mig (Bojsen). Han talte om, at man havde Lov til at kaste visse Udgifter over paa Efterkommerne, navnlig Udgifter til disse Jernbaner, hvori der nu er anbragt 57 Mill. i de 7 forløbne Aar. Det Beløb kunde man med Sindsro og god Samvittighed lade vore Efterkommere bære. Jeg vil dertil sige, hvad jeg har sagt ved anden Lejlighed, at jeg antager, at vore ulykkelige Efterkommere ville faa saare meget at bære baade til Jernbaner og ny Opfindelser, og hvorledes den finansielle Tilstand vil stille sig til den Tid, kan man ikke vide. Men hvis man betragter Anlæg af Jernbaner som Pengeanbringelser, der ikke skulle forrente sig, og hvorved man altsaa ikke erhverver et virkeligt rentebærende Aktiv, saa skal man være dobbelt varsom med at kaste